

ÄRENDE NR 5

VÅRD- OCH OMSORG
Maria Ekelund Dannert

MISSIV YTTRANDE OCH SVAR IVO

Bakgrund

Inspektionen för vård-och omsorg genomförde under 2016 en verksamhetstillsyn inom äldreomsorgen i Sala kommun. Vid tillsynen framkom uppgifter avseende bristande samverkan mellan Region Västmanland och hemsjukvården i Sala kommun samt avseende läkarsamverkan på särskilt boende. Med anledning av detta öppnade IVO ett tillsynsärende för att närmare granska samverkan mellan Sala kommun och Region Västmanland.

Vård- och omsorgsnämnden i Sala ges nu möjlighet att yttra sig över svaret som inkommit från regionen och begär dessutom svar på följande frågor:

1. Anser ni att de åtgärder som beskrivs i svaret är tillräckliga för att uppnå en patientsäker vård i hemsjukvården och på särskilt boende?
2. På vilket sätt kommer ni att följa upp att patienterna i hemsjukvården och på särskilt boende får en god och säker vård?

Förslag till beslut

att Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna yttrandet och svaret.

Maria Ekelund Dannert

Verksamhetschef

Lena Nyström

Verksamhetschef

Svar på begäran om uppgifter och yttrande

I underrättelsen med dnr 8.5-41236/2016-7 ges Sala kommun möjlighet att komma med yttrande över det svar som inkommit från Region Västmanland. Vidare begärs svar på nedanstående frågor.

Yttrande

I Regionens svar på fråga 1 nämns att namngivna läkare för respektive boende ska finnas. Detta har inte fungerat och namn på ansvarig läkare saknas under långa perioder på vissa av boendena. För närvarande fungerar detta endast på två av boendena. Ett av boendena (Björkgården) har inte haft någon namngiven fast läkare sedan 2016 och de senaste tre veckorna har läkarbesök genomförts men med olika läkare varje gång. Patienterna nekas även besök på vårdcentralen. Patienter och anhöriga är missnöjda och vissa patienter vill pga. detta inte träffa läkaren. Ett annat boende (Jakobsbergsgården) har inte haft något läkarbesök de senaste fyra veckorna. Informationen är bristfällig när besöken ställs in.

Inom hemsjukvården har inte alla patienter en namngiven läkare. Ingen patient i Västerfärnebo har en namngiven läkare (Sala Väsby VC)

De tre senaste veckorna har inte Achima Care VC genomfört något läkarbesök i hemsjukvården.

Patienterna inom hemsjukvården och särskilda boenden utgör enligt regionens policy den mest prioriterade patiengruppen. Trots detta upplever vi inte att de prioriteras framför t.ex patienter som själva söker sig till primärvården.

Vidare nämns att ersättningen för utförda insatser har ökat vilket är positivt. Vår bedömning är dock att detta inte har ökat patientsäkerheten och förbättrat samverkan eftersom grundproblemet är att läkarförsörjningen brister. Vi saknar också i svaret en tydligare förklaring över vad som görs och hur man arbetar inom landstinget för att lösa denna fråga. Hur ser handlingsplanen ut?

Uppföljning av läkarinsatserna som utförs enligt avtalet har ägt rum årligen. Den har genomförts i samråd mellan kommunens verksamhetschefer, medicinskt ansvariga sjuksköterskor och verksamhetschef på den offentligt drivna vårdcentralen.

Det har inte lyckats att följa upp i samråd med den privat drivna vårdcentralen utan där har avtalet följts upp av kommunen och skickats till vårdcentralen. Ingen återkoppling på resultatet har skett.

Vård- och omsorg

De senaste åren har denna uppföljning visat att endast ca 25% av de avtalade läkarinsatserna har utförts.

1. Anser ni att de åtgärder som beskrivits i svaret från Region Västmanland är tillräckliga för att uppnå en patientsäker vård i hemsjukvården och på särskilt boende?

Svar:

Med bakgrund i yttrandet ovan anser vi inte att åtgärderna är tillräckliga för att uppnå en patientsäker vård i hemsjukvården och på särskilt boende eftersom läkarinsatserna inte har kontinuitet och stor brist i läkarförsörjningen.

2. På vilket sätt kommer ni att följa upp att samverkan fungerar och att patienterna i hemsjukvården och på särskilt boende får en god och säker vård?

Svar:

Sedan tidigare har vi lokala samverkansträffar inom hälso- och sjukvården i Sala. De genomförs ca fyra ggr/år och där deltar representanter från kommunal hälso- och sjukvård, socialtjänsten, primärvården, Sala sjukhus samt medicinmottagningen. Sala kommun är sammankallande och en fast punkt på dagordningen är att följa upp samverkan. Vidare har vi tagit initiativ till att ta fram lokala överenskommelser för boendena och hemsjukvården vilka kommer att initieras på nästkommande möte i maj.

Sala Kommun kommer att kunna följa upp avtal och samverkan som tidigare men själva uppföljningen är inte huvudproblemet.

Den stora bristen är att våra synpunkter om att patienterna inte får en god och säker vård lämnas utan verksamma åtgärder från Regionens sida. En avtalsuppfyllelse på i bästa fall 25 % under flera år är inte godtagbart utan borde föranleda kraftfulla åtgärder.

Sala 2017-05-16

Christer Eriksson
Ordförande vård- och omsorgsnämnden

Avdelning mitt
Kerstin Nilsson
kerstin.nilsson@ivo.se

Sala kommun
Vård- och omsorgsnämnden
Box 304
733 25 SALA

Underrättelse och begär om uppgifter

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde under 2016 en verksamhetstillsyn inom äldreomsorgen i Sala kommun, dnr. 16683/2016. Vid tillsynen framkom uppgifter avseende bristande samverkan mellan Region Västmanland och hemsjukvården i Sala kommun samt avseende läkarsamverkan på särskilt boende. Med anledning av dessa uppgifter öppnade IVO ett tillsynsärende för att närmare granska samverkan mellan Sala kommun och Region Västmanland.

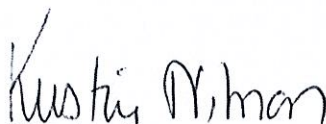
Region Västmanland har tagit del av de uppgifter som kommit till IVO:s kännedom och IVO har utifrån de uppgifterna begärt svar på ett antal frågor. Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun ges nu möjlighet att yttra sig över det svar som inkommit från Region Västmanland.

Dessutom begär IVO svar på följande frågor:

1. Anser ni att de åtgärder som beskrivs i svaret från Region Västmanland, är tillräckliga för att uppnå en patientsäker vård i hemsjukvården och på särskilt boende?
2. På vilket sätt kommer ni att följa upp att samverkan fungerar och att patienterna i hemsjukvården och på särskilt boende får en god och säker vård?

Ni ska ha kommit in med det som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) begär senast den 17 maj 2017.

Vid kontakt med IVO i detta ärende bör diarienummer 8.5-41236/2016 anges.

Kerstin Nilsson

Bilaga: IVO:s aktbilaga 6, svar från Region Västmanland

Regionkontoret
Centrum för hälso- och sjukvårdsutveckling
Vårdvalsenheten
Margareta Ehnebom,
margareta.ehnebom@regionvastmanland.se

Datum	2017-03-19	Diarienum	8.5-41236/2016-2
Er datum	2017-03-17	Er beteckning	ANM170012-2

IVO Inspektionen för Vård och Omsorg
Avdelning Mitt
Inspektör Kerstin Nilsson

IVO AVD MITT	
Ink	2017 -03- 21
Doss	8.5
Dnr	41236/2016-6 <i>KN</i>

Svar på frågor angående samverkan mellan Sala Kommun och Region Västmanland Dnr 8.5-41236/2016-2

Region Västmanland har uppmärksammat den bristande samverkan som förekommit mellan Sala Kommun och de två vårdcentraler som finns inom kommunen varav en offentlig och en privat och därför tagit initiativ till möte för att förbättra samverkan kring äldre i Sala Kommun. Mötet genomfördes den 23:e januari 2017 med samtliga berörda under ledning av vårdvalschefen och utmynnade i en handlingsplan.

Vårdens övergångar är ett känt riskområde utifrån patientsäkerhetsperspektivet varför Region Västmanland tagit initiativ till både gemensamma nätverksmöten med samtliga kommuners medicinskt ansvariga sjuksköterskor och Region Västmanlands centrala patientsäkerhetsteam samt ställer resurser till förfogande för gemensamma risk- och händelseanalyser mellan olika huvudmän och vårdgivare.

Äldrevårdsteamet som arbetar på uppdrag av Vårdvalet är också en viktig resurs i att stärka samverkan och säkerställa goda patientsäkra rutiner mellan Region Västmanland och samtliga kommuner.

Efter Hemsjukvårdsväxlingen 2012 har det varit svårt för vårdcentralerna att ha kontroll på vilka patienter som är inskrivna i hemsjukvården varför det Centrala Patientsäkerhetsteamet tog initiativ till Riskanalys Hemsjukvård. Åtgärdsförslagen vad gäller Prator har ej kunnat infrias varför ett omtag har gjorts tillsammans med IT-ansvariga och Prator-förvaltningen.

Region Västmanland har tagit initiativ till ett omfattande arbete att säkerställa SIP, samordnad individuell plan och har utbildat 2000 personer från både Region och samtliga kommuner samt säkerställt IT-verktyg för kallelse i Prator.

Nedan följer konkreta svar på av IVO ställda frågor

1. *Beskriv vilket arbete som pågår för att säkerställa samverkan mellan Region Västmanland och Sala Kommun så att patientsäkerheten inte äventyras.*

Enligt ovan fastställdes en handlingsplan 2017-01-23 att förbättra samverkan och innehåll i vården för äldre inom Sala Kommun. Handlingsplanen ska följas upp gemensamt och kontinuerlig i samverkan. Följande åtgärder ingår:

- Sala Kommun ska skicka en kallelse med tid och plats för vårdplanering.

Postadress
Region Västmanland
Regionhuset
721 89 Västerås

Besöksadress
Regionhuset, ing 4, Västerås

Telefon, vxl
021-17 30 00

Telefax
021-17 45 09

Org Nr
232100-0172

VATnr
SE232100017201

E-post
region@regionvastmanland.se
Webbadress
www.regionvastmanland.se

Datum
2017-03-19

Diarium
8.5-41236/2016-2

Vårdplaneringen ska ske under fastställda former och på fast dag, torsdagar.

- Respektive vårdcentral ska köpa ytterligare 50% läkartjänst från Sala sjukhus samt att innehåll och omfattning ska tydliggöras för de läkare som deltar från medicinkliniken i Sala.
- Grunden för inskrivning i hemsjukvården klarades samt gällande regler för "tröskelprincipen" enligt hemsjukvårdsväxlingen i Västmanland. Respektive verksamhetschef för de båda vårdcentralerna ansvarar för att samtliga läkare har kännedom om vad detta innebär i praktiken.
- Namngivna läkare för respektive boende samt kontaktperson från kommunens sida till boende och hemsjukvård ska alltid finnas vilket respektive chef ansvarar för.
- Läkaruppdraget finns angivet i Primärvårdsprogrammet och ersättningen har utökats från 1/1 2017 så att mer tid kan läggas i vården av äldre. Grunderna regleras för SÄBO enligt Ädelreformen och för hemsjukvården i eget boende av Hemsjukvårdsväxlingen. Vid mötet fastställdes särskilt fokus på:
  - SIP/Vårdplanering
  - Läkarbesök utifrån individuella behov
  - Rondning
  - Läkemedelsgenomgångar
  - Brytpunktsamtal

Därtill kommer handledning i specifika fall. Region Västmanland tillhandahåller en länsövergripande licens av IT-baserat beslutstöd miniQ för fördjupade läkemedelsgenomgångar. Nu tillkommer ytterliga resurs i form av farmaceut för att stödja i läkemedelsfrågor där vårdvalet kommer att verka för att Sala blir pilot i detta arbete.

2. *Hur ser Region Västmanland på de synpunkter som framkommit vid Inspektionen i Sala Kommun, avseende samverkan mellan Sala Kommun och Region Västmanland?*

Region Västmanland ser allvarligt på kritiken och arbetar på flera plan att råda bot mot bristerna. En rotorsak är bristande läkarförsörjning och hyrläkarberoende där Region Västmanland arbetar för att bli oberoende av inhyrd personal. För den offentliga vårdcentralen i Sala finns en särskild handlingsplan i detta avseende.

3. *Har det skett någon uppföljning av hemsjukvårdsavtalet? Vad har uppföljningen i så fall visat?*

Uppföljning av hemsjukvårdsavtalet har genomförts på en övergripande nivå. Hemsjukvårdsväxlingen skiljer sig i Västmanland från andra landsting och regioner genom att enbart hemsjukvård på primärvårdsnivå växlades. Avtalet kommer att ses över i samband med det arbete som lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård innebär för trygg och säker vård.

Datum

2017-03-19

Diarienum

8.5-41236/2016-2

4. *Hur följer Region Västmanland de privata aktörernas följsamhet till hemsjukvårdsavtalet?*

Läkarinsatsen följs upp årligen enligt särskild utarbetad instruktion med mall och omfattar samtliga utförare av primärvård oavsett ägare. Uppföljningen sker mellan respektive vårdcentralers verksamhetschef och kommunens chef.

5. *Region Västmanland ges även möjlighet att i övrigt yttra sig över de uppgifter som framkom vid inspektionen i Sala Kommun.*

Hemsjukvårdsväxlingen innebar en stor omställning för vårdcentralernas familjeläkare som tidigare hade en nära relation till ansvarig distriktssköterska i hemsjukvården.

Familjeläkaren/ansvarig läkare har ett stort ansvar att stötta kommunsköterskan och bygga upp en teamsamverkan men också viktigt att kommunsköterskan får den fortbildning som är nödvändig för att kunna arbeta självständigt som distriktssköterska och med helhetssyn på patienten.

Med vänlig hälsning

Region Västmanland
Regionkontoret

Margareta Ehnebon
Chefläkare

